

Prokuratora Apelacyjna w Warszawie

ul. Krakowskie Przedmieście 25
00-951 Warszawa

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

W imieniu Towarzystwa Promocji Ryb niniejszym zawiadamiam o **możliwości popełnienia przestępstwa przez Pana Andrzeja Seremeta**, a dokonanego pismem z dnia 28 listopada 2011 r. (PG II P004/25/2011) skierowanym do prokuratorów apelacyjnych w kraju, którego sformułowanie może wypełniać znamiona czynu zabronionego z art. 231 § 1 KK.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 28 listopada 2011 r., znak sprawy PG II P004/25/2011, skierowanym do podległych prokuratorów w całej Polsce, Pan Andrzej Seremet, Prokurator Generalny RP zwrócił uwagę na **potrzebę ścigania przestępstw związanych z ochroną zwierząt**, określonych w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t.j. Dz. U. z 2003 r., Nr 106, poz. 1002 ze zm.).

W piśmie jednoznacznie zasugerowano, że działania związane z realizacją starego, polskiego zwyczaju związanego ze Świętami Bożego Narodzenia, a polegającego na zakupie w sklepie żywego karpia, jego przeniesienie do domu i uśmiercenie w celu spożycia mają przestępczy charakter.

Większość wniosków zawartych w tym piśmie pozostaje całkowicie gołosłowna i niepoparta wiedzą z zakresu ichtiologii. Chodzi w szczególności o następujące kwestie:

- a) poczynione z obrazą dla podstawowej wiedzy z zakresu ichtiologii oraz badań naukowych w tym zakresie wywody pisma odnośnie sposobu przenoszenia żywych ryb. Wbrew bezpodstawnym i nieprecyzyjnym sugestiom Prokuratora Generalnego, to właśnie przenoszenie ryb w plastikowych koszykach lub torbach bez wody może w określonych warunkach być optymalne z punktu widzenia minimalizacji cierpienia i stresu.
- b) próbę rozciągnięcia ponad delegację ustawową z art. 34 ust. 6 zakresu zastosowania rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 września 2004 r. w sprawie kwalifikacji osób uprawnionych do zawodowego uboju oraz warunków i metod uboju i uśmiercania zwierząt (Dz. U. nr 205, poz. 2102) na przypadki niezawodowego uśmiercania ryb bezpośrednio przed spożyciem poprzez sugerowanie, że uśmiercenie karpia przez osobę bez odpowiedniego przeszkolenia stanowi naruszenie ustawy, a tym samym czyn zabroniony,
- c) nieuprawnione rozciąganie pojęcia „transport” użytego w ustawie – na przenoszenie ryb przez konsumentów na własne potrzeby konsumpcyjne.

Nie sposób zgodzić się z twierdzeniem pisma, jakoby uśmiercenie ryby było możliwe tylko w warunkach uboju, prze osobę posiadającą odpowiednie przeszkolenie. Taka interpretacja wykracza poza delegację ustawową określoną w art. 34 ust. 6 ustawy. Przywołany przepis określa bowiem wprost, że rozporządzenie dotyczy zawodowego uboju zwierząt. Rozciągnięcie wymogu posiadania

specjalnego przeszkolenia na dokonujących incydentalnego uśmiercenia zwierzęcia w warunkach domowych nie znajduje uzasadnienia w przywołanych przepisach.

W naszym przeświadczeniu, Pan Andrzej Seremet formułując zapisy ww. pisma przekroczył swoje uprawnienia oraz nie dochował obowiązków, czym działał na szkodę interesu hodowców karpia w Polsce, dokonując nadinterpretacji obowiązujących przepisów, powodując dezinformację w mediach, a przez to zastraszanie hodowców, handlowców oraz konsumentów. Wydaje się zasadnym oczekiwanie, że Prokurator Generalny, formułując tak daleko idące wnioski, powinien odwołać się do wiedzy specjalistycznej z zakresu ichtiologii, a nie polegać na własnym przekonaniu.

Zgodnie z art. 231 § 1 KK, funkcjonariusz publiczny, który, przekraczając swoje uprawnienia lub nie dopełniając obowiązków, działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3. W ramach tych ogólnych obowiązków w doktrynie i w orzecznictwie wskazano na pewne **obowiązki, które wynikają z samej istoty urzędowania**. Wyjaśniając ten termin, A. Zoll wywodzi: "**uprawnienia lub obowiązek może wynikać także z ogólnych zasad postępowania z określonym dobrem prawnym, opartych na wiedzy i doświadczeniu**" (w: Kodeks..., s. 778). Niedopełnienie obowiązków obejmuje zarówno zaniechanie podjęcia nałożonego na funkcjonariusza publicznego obowiązku, jak i niewłaściwe jego wykonanie (por. A. Barczak-Oplustil, Komentarz do art.231 Kodeksu karnego, LEX 2012). Przekroczeniem uprawnień jest również czynność mieszcząca się wprawdzie w zakresie uprawnień funkcjonariusza, ale **do podjęcia której nie było podstawy faktycznej lub prawnej**; jest nim także wykonanie czynności, które stanowiło wyraźne nadużycie tych uprawnień (A. Marek, Komentarz do art.231 Kodeksu karnego, LEX 2012).

Przyjmuje się, że do dokonania tego przestępstwa niezbędne jest stwierdzenie, że zachowanie funkcjonariusza (działanie lub zaniechanie) stworzyło realne niebezpieczeństwo powstania szkody, a nie tylko zagrożenie potencjalne lub ogólne (por. R. Góral, Komentarz, s. 368). Ze sformułowania art. 231 § 1 nie wynikają żadne wskazania co do charakteru grożącej szkody. **Uzasadniona jest więc szeroka wykładnia, obejmująca zarówno szkodę materialną, jak i niematerialną**, w tym krzywdę moralną, co wiąże się z różnym charakterem dóbr, którym może zagrażać omawiane przestępstwo (por. uchwałę SN z dnia 29 stycznia 2004 r., I KZP 38/03, OSNKW 2004, nr 2, poz. 14) – tak (A. Marek, Komentarz do art.231 Kodeksu karnego, LEX 2012).

Od kilku lat sytuacja hodowców karpia w Polsce jest szczególnie trudna. Bezpodstawne i nieoparte specjalistyczną wiedzą wywody Prokuratora Generalnego, kojarzące legalną działalność i dochowywanie świątecznej tradycji spożywania karpia jako potrawy wigilijnej z procederem przestępczym stanowiły działanie na szkodę interesów kilku tysięcy hodowców karpia w Polsce.

Towarzystwo Promocji Ryb ze szczególną troską pochyła się nad problemem eliminacji cierpień i niehumanitarnego traktowania zwierząt, w tym w szczególności ryb hodowlanych. W tym celu w 2010 roku zleciło m.in. specjalistyczne badania naukowe w Zakładzie Ichtiobiologii i Gospodarki Rybackiej Polskiej Akademii Nauk dotyczące optymalnego sposobu przenoszenia żywej ryby. TPR w roku 2010 przekazało wyniki tych badań, opublikowanych w czasopiśmie naukowym (Życie Weterynaryjne nr 12/2010), do dyspozycji właściwemu organowi administracji rządowej - Głównemu Inspektoratowi Weterynarii - nadzorującemu sprzedaż żywych ryb. Dlatego właśnie nasza organizacja posiada pełną legitymację do przeciwstawiania się interpretacjom zrównującym legalne działania hodowców i konsumentów karpia z działalnością przestępczą. Jeśli takich niefortunnych porównań dopuszcza się wysoki urzędnik państwowy, dokonując tego z pominięciem wskazań wiedzy i dorobku naukowego z zakresu ichtiologii, zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa z art. 231 § 1 Kodeksu karnego.

Zbigniew Szczepański
Zbigniew Szczepański
PREZES ZARZĄDU